

De eerste drie nachtgezichten van Zacharia

Zacharia 1:7-2:13

Gods houding ten opzichte van Zijn volk

Het bijbelboek Zacharia heeft de reputatie een moeilijk boek te zijn. Dat is niet onterecht. De eerste zes hoofdstukken bijvoorbeeld zijn (met uitzondering van enkele stukjes) de verslaggeving van acht nachtgezichten die Zacharia heeft gezien (vgl. 1:8, 4:1). Deze nachtgezichten zijn niet eenvoudig uit te leggen, alleen al door de vele beeldspraak die erin voorkomt. Toch is het van belang dergelijke bijbelboeken niet zomaar over te slaan. Want ook zonder dat we het allemaal precies begrijpen, kunnen we er iets uit leren over God Zelf. De Bijbel is niet geschreven voor theologen, maar voor leerlingen. De Bijbel moet in de eerste plaats beschouwd worden als de openbaring van God en van Wie Hij is, en niet als voedsel voor ons intellect. Ik doe niets af aan de waarde van Schriftverklaring! Maar tegelijk is het zo dat het Woord van God ook tot ons kan spreken zonder dat we alles precies verstaan. Als we in elk gedeelte maar op zoek gaan naar wat we kunnen zien van Hem!

De eerste drie nachtgezichten horen bij elkaar en vullen elkaar aan. Na het derde nachtgezicht volgt een godsspraak, die als een afsluitende samenvatting van de eerste drie nachtgezichten kan worden beschouwd (Zach. 2:6-13). In de eerste drie nachtgezichten staat er slechts één vraag op de voorgrond: Hoe is Gods houding? Het gaat allereerst om God en Zijn aardse volk. De toepassing op al de Zijnen, ook de gelovigen vandaag, is niet moeilijk te maken.

Het eerste nachtgezicht

God is zeventig jaar toornig geweest op Zijn volk, de tijd van de Babylonische ballingschap (Zach. 1:12). Het leek alsof Hij zonder erbarmen was geweest. De vraag wordt gesteld hoelang dit nog zal voortduren. Blijft dit Gods houding? Op die vraag antwoordt de Here met goede en troostrijke woorden (vs. 13). Het antwoord van de Here bestaat daaruit dat Hij een andere houding aanneemt. Hij keert zich ten goede voor Zijn volk, maar ook ten kwade tegenover de volken. Voor Jeruzalem en Sion is Hij in grote ijver ontbrand, maar op de overmoedige volken is Hij zeer

toornig geworden (vs. 14). Hij is niet alleen maar een beetje toornig, Hij is *zeer* toornig. God heeft hen gebruikt om Zijn eigen volk te tuchtigen, maar dat hebben zij buitensporig gedaan en zij waren graag bereid om kwaad te doen (vs. 15). Dat is voortaan Gods houding tegenover de volken. Zijn houding tot Jeruzalem is voortaan totaal anders dan de afgelopen zeventig jaar. Het erbarmen leek zoek, maar nu keert Hij Zich in erbarmen tot Zijn volk (vs. 16). Hij heeft het goede voor met Zijn volk, een overvloed van het goede (vs. 17a). Ja, ondanks alles wat Zijn volk Hem heeft aangedaan, zal Hij Sion nu troosten van hun rampspoed door de volken. Hij zal al de Zijnen troosten en hun tranen afwissen, van al het lijden dat hun werd aangedaan. Jeruzalem is nog steeds de plaats die Zijn hart heeft en die Hij verkiest (vs. 17b). God blijft trouw aan Zijn beloften, Hij blijft kiezen voor de Zijnen en laat hen niet los.

Dit nachtgezicht laat ons twee zijden zien. God keert Zich ten goede tot de Zijnen, maar Hij keert Zich ook ten kwade tegen hen die de Zijnen kwaad berokkenen. Elk van deze aspecten komt in een afzonderlijk nachtgezicht aan de orde. In het tweede nachtgezicht gaat het om Gods houding tegenover de volken, in het derde nachtgezicht om Zijn houding tegenover Zijn eigen volk. Deze houdingen vormen ook de teneur van de afsluitende godsspraak na het derde gezicht. God spreekt over Sion als Zijn oogappel (Zach. 2:8), in haar midden komt Hij wonen (vs. 10). Maar tegen de volken heft Hij Zijn hand op (vs. 9), totdat zij 'te dien dage' gemeenschap met Hem zoeken, dat is in Sion (vs. 11).

Het tweede nachtgezicht

In het tweede nachtgezicht keert God Zich tegen de volken, die Zijn volk leed hebben aangedaan en het verstrooid hebben. Zij hebben dat in zo'n mate gedaan, 'dat niemand zijn hoofd kon opheffen' (Zach. 1:21). Daarin zijn zij veel verder gegaan dan God hen als tuchtroede voor Zijn volk wilde gebruiken. Zij hebben in hun overmoed (zie het eerste nachtgezicht) hun wreedheid de vrije loop gegeven, alsof er van hun daden geen rekenschap kon worden geëist. Maar God zal wel degelijk rekenschap daarvan vragen. Hij slaat

hun horens neer en breekt hun kracht. God ziet het wanneer Zijn oogappel wordt geraakt en op Zijn tijd zal Hij rekenschap vragen. Het is niet ongezien, en Hij laat het niet ongestraft.

Het derde nachtgezicht

In het derde nachtgezicht wordt ingegaan op Gods houding tegenover Zijn eigen volk. Er is een man die de breedte en de lengte van Jeruzalem gaat opmeten (Zach. 2:2). Maar een andere engel komt tussenbeide en brengt een boodschap die het meten onnodig maakt

(vs. 3). Jeruzalem zal als een open plaats liggen, omdat de menigte aan mensen en vee te groot is (vs. 4). De muren zouden te eng zijn om iedereen plaats te geven. Toch zijn zij niet onveilig of onbeschermd. De Here zelf staat garant voor haar veiligheid als een vurige muur rondom (vs. 5a). Maar dat niet alleen, Hij zal Jeruzalem ook vullen met Zijn allesovertreffende heerlijkheid (vs. 5b). Dat is Gods houding tegenover de Zijnen: grenzeloos, beschermend en vervuld van Zijn heerlijkheid.

Oude Sporen 2011

